

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
120/22	Formannskapet	PS	05.12.2022
093/22	Kommunestyret	PS	15.12.2022

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Odd Harald Dommersnes	FE-150	22/1129

Budsjettframlegg 2023 og økonomiplan for 2023 til 2026

Vedlegg

Kaland barnehage styrar- uttale - budsjett og økonomiplan(262571)
Kaland barnehage SU - uttale - budsjett og økonomiplan 2023 - 2026(262573)
Norsk sykepleierforbund - innspel til budsjett 2023 og økonomipl(263433)
Råd for menneske med nedsett funksjonsevne innspel til budsjett 2023 o(262863)
Eldrerådet sine innspel til budsjett 2023 og handlings- og økonomipl(263272)
Hjelpepersonellet ved Austrheim Legekontor - innspel til budsjett 2023(263486)
Reinhold Nordliheimen.docx(263485) Fagforbundet
Dagaktivitetssenter.docx(263484) Fagforbundet
Austrheim Sokn - Uttale i samband med budsjett 2023 - Austrheim Sokn(263500)
Ungdomsrådet - Innspel til budsjett 2023 og HØP 2023-2026
Gebyr- og betalingssatsar 2023

Framlegg til vedtak:

Austrheim kommunestyre vedtek:

1. Kommunedirektøren sitt framlegg til budsjett 2023 og handlings- og økonomiplan 2023-2026 vert vedteke slik det ligg føre.
2. Investeringsbudsjettet for 2023 sjølvkost er basert på forventa framdrift på tidlegare vedteken VA-plan. Ut frå framdriftsplanen vil Austrheim kommune ta opp 12 millionar kroner i lån i 2023.
3. Det vart teke opp 18,2 millionar kroner i lån til å finansiere investeringar i varige driftsmidlar som (ROP-bustader, digitalisering, elbilar/elbil-ladarar, skuleutbygging og nytt Helse- og omsorgstun).
4. Midlar som var avsett til omsorgsbustader på Kaland i førre økonomiplanperiode vert omdisponert slik at desse midlane vert nytta til finansiering av ROP-bustader.

5. Økonomiplan for 2023-2026 og årsbudsjett for 2023 blir vedteke, jf. Bevilgningsoversikt drift §5-4 og økonomisk oversikt drift §5-6. Årsbudsjettet for 2023 blir vedteke på sum netto driftsrammer for dei ulike hovudområda.
6. Kommunedirektøren vert gjeven fylgjande fullmakter innanfor budsjettet sine rammer (jf. Økonomireglement og kommunen sitt finansreglement):
  - a. Budsjettreguleringar som fylgjer av sentrale og lokale lønnsoppgjer.
  - b. Budsjettreguleringar innanfor sektorane sine rammer.
  - c. Gjennomføre låneopptak av nye lån og refinansiere tidlegare låneopptak. Her under aksept av lånevilkår og underskrift av gjeldsbrev på vegne av kommunen.
  - d. Avgjere oppstart av investeringar finansiert av ubundne fond, og sal av driftsmidlar.
  - e. Fordeling av bevilging til småinvesteringar innafør råma på 100 000,- kr.
  - f. Regulering av teknisk art innanfor drift og finans.(jf. finansreglementet)
7. Kommunedirektøren vert gjeven fullmakt til å "fryse" budsjettpostar og ledige stillingsheimlar, dersom situasjonen skulle tilseie det.
8. Kommunestyret skriv ut eigedomsskatt på næringseigedom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum jf. eigedomsskattelova (esktl.) § 3 første ledd bokstav d. Eigedomsskattesatsen vert vidareført med 7 promille. Utskrivingsalternativet omfattar også flytande oppdrettsanlegg i sjø, jf. Esktl. § 4 tredje ledd. Takstvedtekter for eigedomsskatt i Austrheim kommune vedtatt i kommunestyret i K-sak 083/17 i møte 14.12.2017, skal gjelde for eigedomsskatteåret 2023, jf. esktl. § 10. Kommunen vil i 2023 skrive ut eigedomsskatt på eigedommar som tidlegare var rekna som «verk og bruk» på eit «særskilt fastsett grunnlag» med heimel i overgangsregelen til eigedomsskattelova §§ 3 og første ledd. Det særskilde grunnlaget skal i 2023 være lik 2/7 av differansen mellom eigedomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaka av at produksjonsutstyr- og installasjonar ikkje skal reknast med i grunnlaget. Kommunen vil i 2023 skrive ut eigedomsskatt på bygningar og grunnareal så langt desse var omfatta av eigedomsskattegrunnlaget for verk og bruk i 2018, jf. overgangsregelen til eigedomsskattelova §§ 3 og 4 andre ledd. Eigedomsskatten vert skriven i samband med kommunale avgifter. Siste alminnelege taksering i kommunen vart gjennomført i 2018 og 2019.
9. Det vert gjeve ei ramme på kr 868 000,- til kontrollutvalet.
10. Det vert gjeve eit driftstilskot til Austrheim kyrkjelege fellelsråd på kr 3 470 000,-
11. Det vert sett av 100 000,- kroner til dekking av Austrheim sokn sine kostnader med kremasjon av døde med heimeadresse i Austrheim.
12. Skatteøre vert sett lik maksimal sats i samsvar med Stortinget sitt vedtak om kommunalt skatteøre.
13. Godtgjersle til ordførar blir sett til same løn som stortingsrepresentantar og til løn til varaordførar er 9 % av ordførar si løn for 2023. Stortinget sin lønskommisjon gjer årleg framlegg i innstilling om godtgjersle for stortingsrepresentantane og løna til ordførar og varaordførar regulerast per mai 2023 i samsvar med endringar i løn til stortingsrepresentantar.
14. Marginavsetning av innbetalt skattebeløp blir sett til 10 %.

15. Frå 01.01 2023 vil Austrheim kommune tilby fleksible fakturerings- og betalingsterminar for kommunale eigedomsgebyr (vatn og kloakk)

Kundane skal kunne velje mellom:

- Halvårleg betaling (slik som idag) = 2 betalingsterminar pr år
- Årleg betaling = 1 betalingstermin pr år
- Månadleg betaling = 12 betalingsterminar pr år
- Kvartalsvis betaling = 4 betalingsterminar pr år

16. «Gebyr- og betalingssatsar 2023» vert vedtekne slik dei ligg føre.

17. Det vert oppretta tilskotsordning for frivillige lag og organisasjonar sine bygg på kr 100 000,- Det vert utarbeidd egne retningslinjer for tildeling. Finansiering gjennom auka skatteanslag.

18. Landbruksfagrådet får tildelt kr 100 000,-. Finansiering gjennom auka skatteanslag. Det skal også i 2023 utarbeidast nye retningslinjer og mandat for landbruksfagsrådet. Saka skal leggjast fram før ny kommunestyreperiode.

19. Kommunedirektøren set ned ei arbeidsgruppe med deltaking frå eldreråd og administrasjonen til å sjå nærare på:

1. Tilpassing av bustader for eldre, det kan vera tilskot til tilrettelegging, råd om korleis ein kan få rimelege lån i Husbanken, og anna rådgjeving.
2. Tilrettelegging av det sosiale ved å bu heime, med tilbod om å treffa andre slik at ein unngår einsemd.

20. Kommunedirektøren tek øvrige høyringsinnspel med i det vidare arbeidet med handlings- og økonomiplanperioden 2023-2026.

Budsjett 2023

Bygdelista i Austrheim sine prioriteringar:

1. Kr. 500 000 til opprusting av dagens arbeidssenter.
  2. Kr. 500 000 til opprusting av turstiar med prioritert Hoplandsmarka og Øksnesmarka.
  3. Reinhold på Nordliheimen skal framleis liggja under Nordliheimen sitt budsjett.
  4. Midlar til SOR-kurs skal setjast av på Helse og velferd sitt budsjett.
  5. 100% miljørettlearstilling, med krav om minimum bachelorgrad i grunnskulen.
- Inndekking: Kr. 5,2 millionar frå Havbruksfondet.

1. Austrheim Senterparti ynskjer at kaiar med køyreforbod vert skilta.
2. Det vert oppretta eit næringsfond der næringsdrivande i kommunen kan søkja om midlar.
3. Talet på stillingsheimlar i Kystbarnehagen vert oppretthalde slik som det er i dag.
4. Vedtak om makstemperatur på 20 grader i kommunale bygg vert endra til minimum 20 grader.

Dekning for framlegga vert henta frå Havbruksfondet/auka ramme for skatteinngang.

5. Det vert arbeida med ei pendlarrute Austrheim - Sløvåg/Skipavik. På denne måten kan ein arbiede i Gulen/Masfjorden og bu i Austrheim.

Felles budsjettforslag frå dei politiske partia i Austrheim.

Investering

1. Nordliheimen: Nye vindauge, oppgradering av ventilasjonsanlegget, nytt golvbelegg i gangane, røykeskur for pasientar og tak over inngangspartia. Kr: 2 400 000,-.
2. Vegar: Opprusting av kommunal veg i Bergsvik og på Utkilen. Kr: 1 000 000,-.
3. Idrettsanlegg: Kjøp av ny traktor til idrettsparken. Kr: 200 000,-.
4. Baløy: Nytt naust for utleige til BHT og etablering av parkeringsplassar for båtlag, BHT og besøkjande. Avtalar om utleige og avgift for båtplassar må på plass før prosjektet vert starta. Kr: 1 500 000,-.
5. Ny flytebryggje i Årvika i samarbeid med Fønnes bygdelag og BOF. Kr: 150 000,-.
6. Toalett ved Solesjøen i samarbeid med Solesjøen grunneigarlag og kanskje BOF. Kr: 300 000,-.
7. Alle løyva for bygging av ROP-bustadar er no på plass. I Austrheim kommune er det ein svært pressa bustadmarknad. Kommunen må av den grunn starta prosjektet med dei tre ROP-bustadane alt i første kvartal 2023.

Drift

1. Sosialstønaden til born som får slik stønad i Austrheim kommune, vert auka med kr 500,- i månaden frå desember 2022 og ut 2023.
2. Den årlege driftsstøtta til Furuli vert vidareført i 2023 og 2024. Kr: 200 000,-.
3. Støtte til Team Rynkeby Vestland. To Austrheim-syklistar til Paris i 2023. Logo på drakter og følgjebil. Kr: 25.000,-.
4. Grus på bureisingsvegen under føresetnad av at brukarane utfører arbeidet i tråd med søknad. Kr: 30.000,-.

Verbalpunkt

1. Pandemien har ført til eit stort fråfall i lag og organisasjonar og mange unge slit no med den psykiske helsa. I ein slik ekstremisituasjon må kommunen gjera alt som står i kommunen si makt for å halda idrettsanlegg og andre møteplassar opne og tilgjengelege for frivillige lag og organisasjonar. Dette vil vera eit svært viktig bidrag for å betra folkehelsa i kommunen både fysisk og psykisk. Symjehallen har dei siste åra vore stengt i lange periodar. Dette skuldast både pandemien og planlagde og ikkje planlagde vedlikehaldsoppdrag. Når det gjeld ombyggings- og vedlikehaldsaktivitetane så har desse alltid teke mykje lengre tid enn planlagt og det er heilt uakseptabelt. Det har gått sterkt ut over aktivitetane i symjehallen og har ramma både symjeklubben, skuleelevane i kommunen og borna i Kaland barnehage.
2. Tilsetting av miljøarbeidar ved Årås skule må prioriterast.
3. Det skal gjennomførast kantslått også neste år på alle dei kommunale vegane. I tillegg må gras og anna som veks inn i dei kommunale vegane, skrapast vekk. Begge desse tiltaka er viktige trafikktryggleikstiltak. Når det gjeld skrapinga av vegane, skal dette gjerast med kommunale ressursar.
4. Avtalen med Mastrevik Eiendomsselskap AS må på plass både for flytebryggje, kommunekai og havsportsenteret. Her må det setjast av midlar til reparasjonar på flytebryggja og toaletta på havsportsenteret. Dette arbeidet må vera slutført i god tid før sommarsesongen.
5. Ordførar får i oppdrag å gå i drøftingar med aktuelle private utbyggjarar av eldrebustadar på den kommunale tomten i Kalandfeltet. Husbanken må trekkjast med i planarbeidet.
6. Den ferdigregulerte bustadtomta i Kalandfeltet skal seljast i 2023. (6 – 8 bueiningar).
7. Kommunen må snarast ta initiativ til eit møte med Helse Bergen for å få fart på arbeidet med ny ambulansetasjon i Austrheim. Her kan AKE AS eller kommunen stå som byggherre.
8. Kommunedirektøren finn ei varig løysing for kunsthuset. Kan det byggjast mindre leilegheiter på tomten?
9. DSB peikar på at tre av fire som dør i brann kjem frå ei risikoutsett gruppe – det er menneske som av ulike grunnar har større sannsyn for å forårsaka brann eller har avgrensa evne til å førebryggja, oppdaga, varsla eller sløkkja brann og redde seg sjølv. Kommunen bør i

- budsjettet for 2023 setja av midlar til å hjelpa menneska i dei utsette gruppene med førebyggjande tiltak og informasjonsarbeid for å hindra alvorlege brannar. Dette må vera eit samarbeidsprosjekt mellom helse og velferd og brannførebyggjande avdeling i NHBR.
10. Det må setjast opp nye informasjonsskilt ved kaiene våre (Leirvåg, Sævrøy og Vardetangen) i samarbeid med Nordhordland Unesco Biosfæreområde. Gamle, utdaterte skilt må fjernast.
  11. Motocrossbane ved idrettshallen må flyttast i samarbeid med Austrheim motorsport klubb og Austrheim idrettslag.
  12. Lage/oppdatere planar for opparbeiding av uteområda ved skulane, vurdere både klatre-, skate- og sykkelpark.
  13. Den prosjekterte universelt utforma turstien ved idrettsparken må inn i handlingsplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. K-sak 94/22 på dagens agenda.
  14. VA planen må oppdaterast og kommunestyrevedtaket om vatn til Førland må innarbeidast i planen.
  15. «Flytt Til», det må vurderast om me skal etablere ei eiga nettside eller liknande for å trekkja til oss fleire innbyggjarar. Må koplast mot kommunevertar og liknande servicetiltak for folk som vurderer å flytta til kommunen.
  16. Nytt venterom med offentleg toalett på Vardetangen i samarbeid med Bergen Hamn AS og Skyss.
  17. Det må lagast vedlikehaldsplanar for kommunale bygg, vegar og annan kommunal infrastruktur.
  18. Etablere sommarjobbar for ungdom i samarbeid med NAV Fensfjord. Målet må vera å gje arbeidstrening samt få utført ein del førefallande vedlikehaldsarbeid på kommunale eigedommar.
  19. Kommunale kaiar med køyreforbod blir skilta
  20. Næringsfond
  21. Bemanning Kystbarnehagen
  22. Makstemperatur i kommunale bygg 20 grader vert endra til minimum 20 grader.
  23. Det vert jobba med å etablere ei pendlarrute Austrheim – Sløvåg/Skipavika

Tilleggspunkt vedtekne av kommunestyret:

Investering

1. Nordliheimen: Nye vindauge, oppgradering av ventilasjonsanlegget, nytt golvbelegg i gangane, røykeskur for pasientar og tak over inngangspartia. Kr: 2 400 000,-. (Finansiert med auka låneopptak)
2. Vegar: Oppgradering av kommunal veg i Bergsvik og på Utkilen. Kr: 1 000 000,-. (Finansiert med auka låneopptak)
3. Vegar: Oppgradering av kommunal veg i Ervikane. Kr: 500 000,-. (Finansiert med auka låneopptak)
4. Idrettsanlegg: Kjøp av ny traktor til idrettsparken. netto kr: 200 000,-. (Finansiert med auka låneopptak)
5. Baløy: Nytt naust for utleige til BHT og etablering av parkeringsplassar for båtlag, BHT og besøkjande. Avtalar om utleige og avgift for båtplassar må på plass før prosjektet vert starta. Kr: 1 500 000,-. (Finansiert med auka låneopptak)
6. Ny flytebryggje i Årvika i samarbeid med Fønnes bygdela og BOF. Kr: 150 000,-. (Finansiert med auka låneopptak)
7. Toalett ved Solesjøen i samarbeid med Solesjøen grunneigarlag og kanskje BOF. Kr: 300 000,-. (Finansiert med auka låneopptak)
8. Alle løyva for bygging av ROP-bustadar er no på plass. I Austrheim kommune er det ein svært pressa bustadmarknad. Kommunen må av den grunn starta prosjektet med dei tre ROP-

bustadane alt i første kvartal 2023.

Drift

1. Den årlege driftsstøtta til Furuli vert vidareført i 2023 og 2024. Kr: 200 000,- (årleg) - Utsett til ny handsaming under revidert budsjett 2023.
2. Sosialstønad til born som får slik stønad i Austrheim kommune, vert auka med kr 500,- i månaden frå desember i 2022 og ut 2023. - Utsett til ny handsaming under revidert budsjett 2023, eventuelt i ei anna form.

Verbalpunkt (blir lagt til i handlingsdelen av budsjettet)

1. Pandemien har ført til eit stort fråfall i lag og organisasjonar og mange unge slit no med den psykiske helsa. I ein slik ekstremisituasjon må kommunen gjera alt som står i kommunen si makt for å halda idrettsanlegg og andre møteplassar opne og tilgjengelege for frivillige lag og organisasjonar. Dette vil vera eit svært viktig bidrag for å betra folkehelsa i kommunen både fysisk og psykisk. Symjehallen har dei siste åra vore stengt i lange periodar. Dette skuldast både pandemien og planlagde og ikkje planlagde vedlikehaldsoppdrag. Når det gjeld ombyggings- og vedlikehaldsaktivitetane så har desse alltid teke mykje lengre tid enn planlagt og det er heilt uakseptabelt. Det har gått sterkt ut over aktivitetane i symjehallen og har ramma både symjeklubben, skuleelevane i kommunen og borna i Kaland barnehage.
2. Tilsetjing av miljøarbeidar ved Årås skule må prioriterast.
3. Det skal gjennomførast kantslått også neste år på alle dei kommunale vegane. I tillegg må gras og anna som veks inn i dei kommunale vegane, skrapast vekk. Begge desse tiltaka er viktige trafikktryggleikstiltak. Når det gjeld skrapinga av vegane, skal dette gjerast med kommunale ressursar.
4. Avtalen med Mastrevik Eiendomsselskap AS må på plass både for flytebyggje, kommunekai og havsportsenteret. Her må det setjast av midlar til reparasjonar på flytebyggja og toaletta på havsportsenteret. Dette arbeidet må vera slutført i god tid før sommarsesongen.
5. Ordførar får i oppdrag å gå i drøftingar med aktuelle private utbyggjarar av eldebustadar på den kommunale tomten i Kalandsfeltet. Husbanken må trekkjast med i planarbeidet.
6. Den ferdigregulerte bustadtomma i Kalandsfeltet skal seljast i 2023. (6 – 8 bueiningar).
7. Kommunen må snarast ta initiativ til eit møte med Helse Bergen for å få fart på arbeidet med ny ambulansestasjon i Austrheim. Her kan AKE AS eller kommunen stå som byggherre.
8. Kommunedirektøren finn ei varig løysing for kunsthuset, i 2023. Kan det byggjast mindre leilegheiter på tomten?
9. DSB peikar på at tre av fire som dør i brann kjem frå ei risikoutsett gruppe – det er menneske som av ulike grunnar har større sannsyn for å forårsaka brann eller har avgrensa evne til å førebyggja, oppdaga, varsle eller sløkkja brann og redde seg sjølv. Kommunen bør i budsjettet for 2023 setja av midlar til å hjelpa menneska i dei utsette gruppene med førebyggjande tiltak og informasjonsarbeid for å hindra alvorlege brannar. Dette må vera eit samarbeidsprosjekt mellom helse og velferd og brannførebyggjande avdeling i NHBR.
10. Det må setjast opp nye informasjonsskilt ved kaiane våre (Leirvåg, Sævrøy og Vardetangen) i samarbeid med Nordhordland Unesco Biosfæreområde. Gamle, utdaterte skilt må fjernast.
11. Motocrossbane ved idrettshallen må flyttast i samarbeid med Austrheim motorsport klubb og Austrheim idrettslag.
12. Lage/oppdatere planar for opparbeiding av uteområda ved skulane, vurdere både klatre-, skate- og sykkelpark.
13. Den prosjekterte universelt utforma turstien ved idrettsparken må inn i handlingsplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. K-sak 94/22 på dagens agenda.
14. VA planen må oppdaterast og kommunestyrevedtaket om vatn til Førland må innarbeidast i planen.
15. «Flytt Til», det må vurderast om me skal etablere ei eiga nettside eller liknande for å trekkja

til oss fleire innbyggjarar. Må koplast mot kommunevertar og liknande servicetiltak for folk som vurderer å flytta til kommunen.

16. Nytt venterom med offentleg toalett på Vardetangen i samarbeid med Bergen Hamn AS og Skyss.
17. Det må lagast vedlikehaldsplanar for kommunale bygg, vegar og annan kommunal infrastruktur.
18. Etablera sommarjobbar for ungdom i samarbeid med NAV Fensfjorden. Målet må vera å gje arbeidstrening samt få utført ein del førefallande vedlikehaldsarbeid på kommunale eigedommar.
19. Kommunale kaiar med køyreforbod blir skilta
20. Næringsfond
21. Makstemperatur i kommunale bygg 20 grader vert endra til minimum 20 grader.
22. Det vert jobba med å etablera ei pendlarrute Austrheim – Sløvåg/Skipavika.
23. Midlar til SOR-kurs skal setjast av på Helse og velferd sitt budsjett.

Formannskapet - 120/22 - 05.12.2022

FS - behandling:

Kommunedirektør Bjørnar Fjellhaug og økonomi- og personalsjef Odd Harald Dommersnes orienterte om saka, jamfør saksframlegget.

Ordførar Per Lerøy (Ap) la fram ei liste frå Austrheim Arbeidarparti og Austrheim Høgre med tilleggspunkt til budsjettet, nokre tiltak og nokre verbalpunkt, og med eit par punkt som gjeld utgifter i 2022. Lerøy presiserte at dette ikkje var til vedtak i dette møtet, men eit innspel fram mot budsjetthandsaminga i kommunestyret i desember.

- Ordførar Lerøy gjekk gjennom lista, punkt for punkt (lista ligg inne som eit tilleggsframlegg).
- Økonomi- og personalsjef Odd Harald Dommersnes ba om at ein såg dette opp mot at det var inndekking for tiltaka, kva som var rett plassert av drift og investeringar, og at innkjøp må vera etter kva som ligg for offentlege anskaffingar.
- Morten Sognnes (H) spurte om kva som er grensa for når noko må ut på offentleg anskaffingar, og fekk til svar frå kommunedirektøren at grensa er 100.000 kroner.
- Helge Dyrkolbotn (KrF) ba om at ein tar med seg innspelet frå RMNF om å gjera utbetringar på Austrheim arbeidssenter, det vert for lenge å venta til ein eventuell ny Nordliheim.
- Helge Dyrkolbotn (KrF) viste til at for turstiar må ein få grusa stien i Hoplandsmarka og få fart i arbeidet med tursti i samband med idrettsparken, og Inger Lise Brekke (H) støtta at ein hentar fram igjen planane om sti rundt idrettsparken.
- Helge Dyrkolbotn (KrF) sa om "Flytt til"-punktet at dette kan løysast enklare ved å kjøpa domenet og lenka det inn til kommunen si eiga heimeside, og fekk støtte frå Inger Lise Brekke (H) og Per Lerøy (Ap), om at dette må løysast på rimelegaste og beste måte.

Formannskapet var samde om å gje kommunedirektøren ryggdekning for å støtta julegåveaksjonen 2022.

Etter diskusjon i formannskapet var det semje om at formannskapet samt Jan Erik Espelid frå Bygdelista skal samlast tysdag 13. desember og laga ei felles prioriteringsliste til nye tiltak, med lista frå Ap/Høgre og dei andre partia. Bakgrunnen er at tertialrapporten for 3. kvartal skal vera klar den dagen. Ordførar kallar inn.

Handsaming i formannskapet:

Kommunedirektøren sitt framlegg vart samrøystes vedteke

FS - vedtak:

Austrheim kommunestyre vedtek:

1. Kommunedirektøren sitt framlegg til budsjett 2023 og handlings- og økonomiplan 2023-2026 vert vedteke slik det ligg føre.
2. Investeringsbudsjettet for 2023 sjølvkost er basert på forventa framdrift på tidlegare vedteken VA-plan. Ut frå framdriftsplanen vil Austrheim kommune ta opp 12 millionar kroner i lån i 2023.
3. Det vart teke opp 18,2 millionar kroner i lån til å finansiere investeringar i varige driftsmidlar som (ROP-bustader, digitalisering, elbilar/elbil-ladarar, skuleutbygging og nytt Helse- og omsorgstun).
4. Midlar som var avsett til omsorgsbustader på Kaland i førre økonomiplanperiode vert omdisponert slik at desse midlane vert nytta til finansiering av ROP-bustader.
5. Økonomiplan for 2023-2026 og årsbudsjett for 2023 blir vedteke, jf. Bevilgningsoversikt drift §5-4 og økonomisk oversikt drift §5-6. Årsbudsjettet for 2023 blir vedteke på sum netto driftsrammer for dei ulike hovudområda.
6. Kommunedirektøren vert gjeven fylgjande fullmakter innanfor budsjettet sine rammer (jf. Økonomireglement og kommunen sitt finansreglement):
  - a. Budsjettreguleringar som fylgjer av sentrale og lokale lønnsoppgjer.
  - b. Budsjettreguleringar innanfor sektorane sine rammer.
  - c. Gjennomføre låneopptak av nye lån og refinansiere tidlegare låneopptak. Her under aksept av lånevilkår og underskrift av gjeldsbrev på vegne av kommunen.
  - d. Avgjere oppstart av investeringar finansiert av ubundne fond, og sal av driftsmidlar.
  - e. Fordeling av bevilging til småinvesteringar innafor råma på 100 000,- kr.
  - f. Regulering av teknisk art innanfor drift og finans.(jf. finansreglementet)
7. Kommunedirektøren vert gjeven fullmakt til å "fryse" budsjettpostar og ledige stillingsheimlar, dersom situasjonen skulle tilseie det.
8. Kommunestyret skriv ut eigedomsskatt på næringseigedom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum jf. eigedomsskattelova (esktl.) § 3 første ledd bokstav d. Eigedomsskattesatsen vert vidareført med 7 promille. Utskrivingsalternativet omfattar også flytande oppdrettsanlegg i sjø, jf. Esktl. § 4 tredje ledd. Takstvedtekter for eigedomsskatt i Austrheim kommune vedtatt i kommunestyret i K-sak 083/17 i møte 14.12.2017, skal gjelde for eigedomsskatteåret 2023, jf. esktl. § 10. Kommunen vil i 2023 skrive ut eigedomsskatt på eigedommar som tidlegare var rekna som «verk og bruk» på eit «særskilt fastsett grunnlag» med heimel i overgangsregelen til eigedomsskattelova §§ 3 og første ledd. Det særskilde grunnlaget skal i 2023 være lik 2/7 av differansen mellom eigedomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaka av at produksjonsutstyr- og installasjonar ikkje skal reknast med i grunnlaget. Kommunen vil i 2023 skrive ut eigedomsskatt på bygningar og grunnareal så langt desse var omfatta av eigedomsskattegrunnlaget for verk og bruk i 2018, jf. overgangsregelen til eigedomsskattelova §§ 3 og 4 andre ledd. Eigedomsskatten vert skriven i samband med kommunale avgifter. Siste alminnelege taksering I kommunen vart gjennomført I 2018 og 2019.
9. Det vert gjeve ei ramme på kr 868 000,- til kontrollutvalet.
10. Det vert gjeve eit driftstilskot til Austrheim kyrkjelege fellestråd på kr 3 470 000,-

11. Det vert sett av 100 000,- kroner til dekking av Austrheim sokn sine kostnader med kremasjon av døde med heimeadresse i Austrheim.
12. Skatteøre vert sett lik maksimal sats i samsvar med Stortinget sitt vedtak om kommunalt skatteøre.
13. Godtgjersle til ordførar blir sett til same løn som stortingsrepresentantar og til løn til varaordførar er 9 % av ordførar si løn for 2023. Stortinget sin lønskommisjon gjer årleg framlegg i innstilling om godtgjersle for stortingsrepresentantane og løna til ordførar og varaordførar regulerast per mai 2023 i samsvar med endringar i løn til stortingsrepresentantar.
14. Marginavsetning av innbetalt skattebeløp blir sett til 10 %.
15. Frå 01.01 2023 vil Austrheim kommune tilby fleksible fakturerings- og betalingsterminar for kommunale eigedomsgebyr (vatn og kloakk)

Kundane skal kunne velgje mellom:

- Halvårleg betaling (slik som idag) = 2 betalingsterminar pr år
  - Årleg betaling = 1 betalingstermin pr år
  - Månadleg betaling = 12 betalingsterminar pr år
  - Kvartalsvis betaling = 4 betalingsterminar pr år
16. «Gebyr- og betalingssatsar 2023» vert vedtekne slik dei ligg føre.
  17. Det vert oppretta tilskotsordning for frivillige lag og organisasjonar sine bygg på kr 100 000,- Det vert utarbeidd egne retningslinjer for tildeling. Finansiering gjennom auka skatteanslag.
  18. Landbruksfagrådet får tildelt kr 100 000,-. Finansiering gjennom auka skatteanslag. Det skal også i 2023 utarbeidast nye retningslinjer og mandat for landbruksfagsrådet. Saka skal leggjast fram før ny kommunestyreperiode.
  19. Kommunedirektøren set ned ei arbeidsgruppe med deltaking frå eldreråd og administrasjonen til å sjå nærare på:
    1. Tilpassing av bustader for eldre, det kan vera tilskot til tilrettelegging, råd om korleis ein kan få rimelege lån i Husbanken, og anna rådgjeving.
    2. Tilrettelegging av det sosiale ved å bu heime, med tilbod om å treffa andre slik at ein unngår einsemd.
  20. Kommunedirektøren tek øvrige høyringsinnspel med i det vidare arbeidet med handlings- og økonomiplanperioden 2023-2026.

KS - behandling:

Kommunedirektør Bjørnar Fjellhaug orienterte om budsjettframlegget, jamfør saksutgreiinga.

- Om verbalpunkta som H/Ap hadde i formannskapet, ba kommunedirektøren om at ein ikkje gjorde driftstiltak utan inndecking, men at investeringar kan lånefinansierast.
- Om det vert gjort vedtak som gjev driftsutgifter utan inndecking, vil statsforvaltar senda dette budsjettet i retur til kommunestyret.

Ut frå denne inndelinga er det:

- OK for kjøp av plentraktor saman med Austrheim IL.
- OK for bygging av naust i Baløy.
- OK for oppgradering av vegar, men det må vera meir enn berre asfalt for å vera investering og ikkje, må evt. ta med nye stikkrenner og anna.
- For tiltak Nordliheimen, om ein tar solskjerming og anna for å løfta kvaliteten så er det meir enn berre driftsutgifter, å berre bytta glas er driftsutgifter.
- Ser på ventilasjonsanlegg Nordliheimen, toalett Solesjøen og flytebrygge i Årvikane som investeringar.
- Andre ting frå verballista er rekna som driftsutgifter.

Kjem ny sak til kommunestyret om ventilasjonsanlegget på kommunehuset, ein må gjera noko med dette, og med betre tilrettelegging på Servicekontoret. På desse punkta treng ein betre tal før administrasjonen kjem til kommunestyret med saker.

Økonomi- og personalsjef Odd Harald Dommersnes orienterte om saka jamfør saksutgreiinga.

Dommersnes viste særleg til at det frå regjeringa er rekna mykje mindre prisvekst i 2023 enn det som er reelt, noko som vil gje negativt utslag på kommuneøkonomien.

Ordførar Per Lerøy (Ap) la fram fellesframlegg frå dei politiske partia, som dei har jobba fram saman.

- Har tatt med seg tilbakemeldinga om å sjå nøye på kva som er drift, og kva som er investeringar.
- Lerøy la fram «Felles budsjettforslag frå dei politiske partia i Austrheim».
- Punkt 9 vart tatt ut, etter dei faglege råda som Knut T. Horvei frå Nav kom med i si orientering tidleg i møtet. (Punktet som vart tatt ut er slik: «Sosialstønad til born som får slik stønad i Austrheim kommune, vert auka med kr 500,- i månaden frå desember i 2022 og ut 2023.»)
- Om verbalpunkt 18 om sommarjobb for unge sa Lerøy at han ikkje forstår kvifor ikkje kommunen klarte dette i 2022, Nav Fensfjorden var klare og hadde midlar til å støtta tiltaket.

Varaordførar Inger Lise Brekke (H) sa om budsjettet:

- Håpar ein kan fullføra planlagde ting slik at ein slepp å følgja opp like mykje
- Må jobba med flyktningane, slik at om dei skal bli verande i Norge så er det i Austrheim det blir.
- Nei til å støtta Team Rynkeby.

Renee Semmingsen (Bygdelista) sa om budsjettet:

- Samd med Brekke om å ikkje støtta Team Rynkeby.
- Kommunen må satsa på Mot, kanskje ikkje neste år men seinare.
- Semmingsen la fram Bygdelista sitt framlegg til budsjett.
- Arbeidssenteret er viktig, desse er ikkje dei som ropar høgast.
- Betre turstiar gjev meir bruk, bra for folkehelsa. Dette punktet vil ha lågare kostnader enn anslått, sidan noko alt ligg inne.

Bjørn Inge H. Dyrkolbotn (Sp) la fram sitt budsjettframlegg.

Anne Dahle Austrheim (KrF) sa om fellesframlegget presentert av ordføraren at punktet om Kunsthuset må opp som ei større sak. Austrheim sa om VA-utbygging til Førland at ho ikkje ser at dette er vedteke av kommunestyret. Det var oppe 16. juni 2022, men vart utsett.

Ordførar Per Lerøy (Ap) sa at Kunsthuset må komma tilbake til kommunestyret som ei større sak, men dette er eit vedtak som er ei føring for kommunedirektøren.

Lerøy sa vidare at vedtaket frå kommunestyret om vatn til Førland er fleire år gammalt. Når det no kom prognose på prisen vart det lagt opp til å leggja leidningane i vegskuldra på fylkesvegen, noko som er den dyraste løysinga. Må laga ein oppdatert VA-plan der ein ser etter rimelegaste moglege løysing også til Førland. Er mange flotte myrer å grava i, så dette kan verta langt rimelegare. Kan heller sjå om ein reduserer kapasitet og bygger leidning utan brannvatn og tilrettelegging for ringvassleidning. Ein kan forsyna 10-12 hus med ein 4-toms leidning.

Inger Lise Brekke (H) sa om stillingar ved Kystbarnehagen er at ein ikkje kan kompensera for høgt sjukefråvær med fleire stillingar. Sjukefråvær må ein rekna med går ned. Brekke ville heller støtta Bygdelista sitt framlegg å ha satsa på miljøarbeidar.

Reidar Øksnes (Sp) spurte om:

- Straumforsyning til Kaland skule, kva er status.
- Kva med å leggja midlar frå fattige barn over til kultur og idrett, for dei som ikkje kan delta i fritidsaktivitet på linje med andre, som støtte til lågare kontingentar eller andre tiltak.
- Bygging av omsorgsbustader, kven skal driva desse?

Helge Dyrkolbotn (KrF) sa at:

- Støttar framlegget til Bygdelista om Arbeidssenteret, denne gruppa fortener dette, det går for lang tid å venta på ny sjukeheim og ei eventuell flytting til Nordliheimen.
- Tursti Austrheim idrettspark, her ligg det teikningar klare. 600 meter er alt klar som stien frå hallen og ned i Vikane. Dette er ein turveg som vil verta veldig mykje brukt. Kan ta kontakt med idrettslaget, og jobba vidare med dei planane ein har
- Støttar Sp sitt framlegg om eit næringsfond, som kan ha ei betyding for folk som bur i Austrheim.
- Støttar punktet om pendlarrute.
- Verbalpunkta kan leggest ved budsjettet og gje kommunedirektøren stram beskjed om å følgja opp, er usikker på om det skal vera så mange verbalpunkt i sjølve budsjettvedtaket.

Monika Thorpe (Ap) sa at;

- Det er diskusjonar om å auka tilflyttinga. Rekruttering er eit viktig felt, i helse slit ein med å få tak i folk med kompetanse.
- Må satsa på tilflytting og rekruttering, har ikkje råd til å sjå på at nabokommunane stikk av med ressursar som me har bruk for.
- Samd med Øksnes om at midlar til fattige barn kan brukast inn mot idrett/aktivitetskort eller ei BUA-ordning som me har snakka om fleire gonger.

Ordførar Per Lerøy (Ap):

- Lerøy sa om arbeidssenteret at han forventar at kommunedirektøren heldt bygga i ein stand som er trygge å vera i.
- Må vera forsiktige med å bruka mykje midlar på bygg ein er usikre på. Nordliheimen er me sikre på at me skal bruka, Arbeidssenteret skal me kanskje selja? Bygget er frå 60-talet, og er usikker på om det er forsvarleg å bruka mykje midlar på dette bygget.
- Om Reidar sitt framlegg om 150.000 til tiltak for barn og unge, det høyrer bra ut, usikker på om det er dette er riktig sum med tanke på kor mange som fell under denne kategorien.
- Kaland skule, der reknar ein med at energiforbruket skal ned, og då reknar ein med at strauminntaket per i dag er tilstrekkeleg.

- Kan vedta at me vil ha eit næringsfond og starta med å putta midlar i det, og så laga betre kriteria enn i dag, det er rundt tjue år gamle retningslinjer ein har per no.
- Har jobba for å få to ferjer på Fensfjorden i mange år, både Gulen og Austrheim kommunar har jobba for dette. Elles må ein jobba for at bussrutene skal korrespondere betre enn i dag.
- Elektrifisering av Troll-feltet vil styrka el-kapasiteten i vår region. Troll Vind vil gje ti gongar meir produksjon enn Hywind Tampen, og vil i tillegg til elektrifisering av Troll-feltet gje stor kapasitet av straum i vår region. Meir industri vil gje behov for pendlarrute til Sløvåg.
- Trur det vert eit tøft år, men spennande. Mange prosjekt godt i gang, skule og VA, må berre jobba for å få dette i hamn på ein god måte.

Kommunedirektør Bjørnar Fjellhaug sa at det ikkje heilt er inndecking for tiltaka, kor mykje som er att av havbruksfondet veit ein ikkje før årsrekneskapen er klar på våren 2023.

- Fjellhaug sa at ein må justera bemanning etter behov, som i skule, og ha kompetansen der den trengs.
- Ba om at dersom ein skal inn på desse tiltaka så må ein visa inndecking. Investering kan ein ta med låneopptak, medan drift må visast kvar det skal hentast, alternativet er at kommunedirektøren må henta inn frå alle einingane rundt om etter ostehøvel-prinsippet.
- For bygging av naust på Baløy må dette skje etter reglane om offentlege anskaffingar
- Kan ta verbalpunkta med seg som ei føring i handlingsplanen, men ikkje i budsjettvedtaket sidan det ikkje er inndecking for desse tiltaka.

Inger Lise Brekke (H) sa:

- Om pendlarrute over Fensfjorden at ein må ha trykk på Skyss og andre, men også ta kontakt med dei private bedriftene som skal ha denne arbeidskrafta. Dei bør stilla med buss slik at folk kan kjøra til Leirvåg kai og ikkje ta bilen med seg over fjorden.
- Greitt å bruka midlar til frivillige, men kvar er pengane. Ikkje rusa dette, men sjå kva som er behovet og deretter laga eit tilbod.

Morten Sognnes (H) sa:

- Kan endra verbalpunkt 8 til at AKE kan gå i dialog med kunsthuset og kommunedirektøren kan jobba vidare med saka.
- Må vera sikker på traktoren ein kjøper har rett utstyr.
- Om Ervikvegen, ba om at kommunen stiller grus, så kan kailaget og andre ta planering på dugnad for å få dette til. Denne vegen er ei tilrettelegging for båtar og bubilar.

Ordførar Per Lerøy (Ap) sa:

- Traktoren har det utstyret som trengs.
- Kommunedirektøren kan få i oppdrag å finna ei varig løysing for kunsthuset.

Helge Dyrkolbotn (KrF):

- Må sjå på kva som er investering og drift med tanke på kva som er standardheving av Arbeidssenteret.
- Ba om gruppeleiar møte.

Kommunedirektør Bjørnar Fjellhaug sa om arbeidssenteret at heile huset nok treng ei oppgradering, er det maling så er det drift, det må vera ei standardheving for at det skal vera investering.

Reidar Øksnes (Sp):

- Må vera konkrete på at i 2023 vil kommunen avhenda kunsthuset.
- Dei der brakkgreiene på baksida av kunsthuset, der har kommune ei dårleg sak, det skulle vore fjerna for ein mannsalder sidan. Vil kosta noko å fjerna det.
- Om tilskot til aktivitet, har ein ikkje pengar så er det ikkje noko å fordela.
- Er det einaste midlane me har, å redusera midlar til fond?
- Kommunen må sjå på elektrifisering der det er mogleg.

Aslak Bakke (H):

- Kunsthuset, kanskje dei kan få flytta aktiviteten til eit meir eigna lokale.
- Må sjå på bygging av mindre leilegheiter, kan vera aktuelt for både eldre og unge.
- Pendling over Fensfjorden, det er allereie firma som brukar minibuss til å henta tilsette i Sløvågen som reiser gratis over med ferja.
- Dette med næringsfondet har me diskutert tidlegare. Er me gode nok til å vurdere kva bedrifter som skal ha støtte? Er andre ordningar ein kan søka på, sjå dette opp mot det som Industriutvikling Vest og Klar Bedrift har av ordningar der ein kan søka om statlege midlar. I tillegg til bør kommunen ha si eiga ordning.

Renee Semmingsen (Bygdelista):

- Balkongen på Arbeidssenteret kan ikkje brukast, for den kan ein falla igjennom. Det er lekkasjar i taket. For meg høyrer dette ut som investeringar som me må ta. Kanskje er det også andre bygg som er meir eigna og som er tilgjengeleg. Synest me bør finna midlar til dette, anten det blir slik eller slik.

Økonomi- og personalsjef Odd Harald Dommersnes:

- Viktig å ha klart for seg at det er eit nullbudsjett for 2023.
- Kommunestyret kan ikkje pålegga AKE å gjera noko, det er berre generalforsamlinga som kan, og det er formannskapet.
- Må ha inndekking for driftsutgifter i vedtak om budsjett.
- Skal ein starta pendlarrute må det søkast om ruteløyve, dette er lovregulert.

Helge Dyrkolbotn (KrF) spurte om Havbruksfondet, der det kom 4 millionar meir enn budsjettet. Dyrkolbotn fekk stadfesta at det hadde vore 4 millionar mindre å setta av til disposisjonsfondet utan dette.

Aslak Bakke (H):

- Når det gjeld «Flytt til», må sjå på kvar folk skal bu i kommunen.
- Ser at det er mange pengeønsker her og der, synest ein må vri debatten over på kvar kan me skapa noko meir. Kven har kreative framlegg til å få vekst.

Reidar Øksnes (Sp):

- Må sjå på om er det sannsynleg at me klarer å bruka alt som er sett av til investering i VA og skular, eller kan noko av finansieringa til dei ekstra investeringane hentast der.

Kommunedirektør Bjørnar Fjellhaug svara Øksnes:

- Om ein skal vedtak budsjettet til kommunedirektøren i sin heilskap så er det i balanse. Gjer kommunestyret endringar i driftsbudsjettet og legg inn ein halv million, så må kommunestyret visa kvar ein hentar midlane. Veit ikkje før rekneskapen vert avslutta til våren om det er noko midlar att, kan ikkje forskottera no at det er midlar att.
- Når det gjeld investeringar, så kan ein anten budsjettera ned eller seia at investeringsbudsjettet skal aukast tilsvarande ekstra prosjekt, og finansiera dette med lån.

Ordførar Per Lerøy (Ap):

- Kan vedta kommunedirektørens framlegg, om ein påfører utgifter utover dette så må ein finna inndekking.
- Kommunestyret har sagt at det ein skal vera ansvarlege, men ønsker å gjera litt meir, og økonomisjefen har sagt at det er mogleg å gjera ting på investering.

Aslak Bakke (H) spurte om statistikk for sjukemeldingar, er det sett av midlar i 2023 til arbeid med nærvær og fråvær? Her svara kommunedirektør Fjellhaug at det vert jobba kontinuerleg med nærvær.

Kommunedirektør Fjellhaug presiserte at eidegdomsselskapet eig Austrheim Arbeidssenter, slik at kommunestyret ikkje kan pålegga dei noko, det er det generalforsamlinga som må gjera.

Aslak Bakke (H): sa om fråvær og nærvær at dersom ein får ned fråværet vil avdelingane få ein lettare kvardag, og kan få ned bruken av vikarar. Det vert midlar tilgjengeleg om me får ned sjukefråværet nokre prosentar

Morten Sognnes (H) ba om at det vart sett av midlar til Ervikvegen, må investera der. Ordførar Per Lerøy (Ap) sa at det kan leggest inn ein halv million i investeringsmidlar. Helge Dyrkolbotn (KrF) sa at Ervikvegen bør komma inn som eit nytt punkt 3. Reidar Ulvøy (Ap) sa at ein bør slå dei tre vegutbetringane saman, og sjå kva tilbod ein kan få på dette frå entreprenørar.

Om auka løyvingar til drift:

- Anne Dahle Austrheim (KrF) sa at kommunestyret kan formulera det slik at ein tar saka opp igjen når rekneskapan for 2022 er ferdig, og bruka av mindreforbruk i 2022.
- Per Lerøy (Ap) sa at ein kan overføra mindre til disposisjonsfond. mindre.
- Kommunedirektør Bjørnar Fjellhaug sa at ein bør venta med dette til ein får årsresultatet, dette er klart i juni. Det er også risiko i budsjettet sidan det ikkje er lagt inn noko overskot.
- Om støtte til Furuly sa ordførar Lerøy (Ap) at ein har brukt å betala ut 100.000 på våren og hausten, så det er OK å venta til våren.
- Kommunedirektør Fjellhaug sa at han ikkje kan lova at alle verbalpunkta i handlingsplanen vert gjennomførte i 2023, men dei skal leggest inn i handlingsplanen for fireårsperioden.
- Bjørn Inge Håland Dyrkolbotn (Sp) viste til at vedtaket i kommunestyret om temperaturstyring. Det heiter det maksimum 20 grader og ikkje minimum 20 grader, og det er ein stor forskjell.
- Kommunedirektør Fjellhaug sa om straum at den største utfordringa er at styringa ikkje fungerer.
- Om reinhald Nordliheimen sa Fjellhaug at det må organiserast for å gje det beste reinhaldet for Nordliheimen, med best kompetanse.
- Renee Semmingsen (Bygdelista) sa om SOR-kurs at det skal vera tilbod til pårørande for nedsett funksjonsevne. Helge Dyrkolbotn (KrF) sa at SOR-kurset er bra, og bør finnast rom for innan det som er budsjettert til denne eininga. Anne Dahle Austrheim (KrF) sa at det kan endrast til at det skal prioriterast innanfor budsjettet.

Votering for budsjettet:

Verbalpunktet om naust i Baløy, her vart Helge Dyrkolbotn (KrF) og Bjørn Inge Håland Dyrkolbotn (Sp) kjent ugilde av resten av kommunestyret. Sistnemnde leiger ut naust til Bergen Turlag, og har såleis interesse av at kommunen ikkje bygger eige naust for utleige. Helge er far til Bjørn Inge, og er ugild på grunn av slektskapet.

Kommunestyret røysta over kommunedirektørens framlegg til budsjett.

Dette vart samrøystes vedteke.

Kommunestyret røysta over felles budsjettforslag frå dei politiske partia i Austrheim:

Investering

1. Nordliheimen: Nye vindauge, oppgradering av ventilasjonsanlegget, nytt golvbelegg i gangane, røykeskur for pasientar og tak over inngangspartia. Kr: 2 400 000,-. (Finansiert med auka låneopptak)

Samrøystes vedteke

2. Vegar: Oppgradering av kommunal veg i Bergsvik og på Utkilen. Kr: 1 000 000,-. (Finansiert med auka låneopptak) **Samrøystes vedteke**

3. Vegar: Oppgradering av kommunal veg i Ervikane. Kr: 500 000,-. (Finansiert med auka låneopptak)

Vedteke med 14 mot 3 røyster. Dei som røysta mot var Helge Dyrkolbotn (KrF), Anne Dahle Austrheim (KrF) og Renee Semmingsen (Bygdelista).

4. Idrettsanlegg: Kjøp av ny traktor til idrettsparken. netto kr: 200 000,-. (Finansiert med auka låneopptak) **Samrøystes vedteke**

5. Baløy: Nytt naust for utleige til BHT og etablering av parkeringsplassar for båtlag, BHT og besøkjande. Avtalar om utleige og avgift for båtplassar må på plass før prosjektet vert starta. Kr: 1 500 000,-. (Finansiert med auka låneopptak) **Vedteke med 15 røyster**, to ugilde, Helge Dyrkolbotn (KrF) og Bjørn Inge Håland Dyrkolbotn (Sp).

6. Ny flytebryggje i Årvika i samarbeid med Fønnes bygdelag og BOF. Kr: 150 000,-. (Finansiert med auka låneopptak) **Samrøystes vedteke**

7. Toalett ved Solesjøen i samarbeid med Solesjøen grunneigarlag og kanskje BOF. Kr: 300 000,-. (Finansiert med auka låneopptak) **Samrøystes vedteke**

8. Alle løyva for bygging av ROP-bustadar er no på plass. I Austrheim kommune er det ein svært pressa bustadmarknad. Kommunen må av den grunn starta prosjektet med dei tre ROP-bustadane alt i første kvartal 2023. **Samrøystes vedteke**

Drift

9. Den årlege driftsstøtta til Furuli vert vidareført i 2023 og 2024. Kr: 200 000,- (årleg) - Utsett til ny handsaming under revidert budsjett 2023. **Samrøystes vedteke**

10. Sosialstønaden til born som får slik stønad i Austrheim kommune, vert auka med kr 500,- i månaden frå desember i 2022 og ut 2023. - Utsett til ny handsaming under revidert budsjett 2023, eventuelt i ei anna form. **Samrøystes vedteke**

11. Støtte til Team Rynkeby Vestland. To Austrheim-syklistar til Paris i 2023. Logo på drakter og følgjebil. Kr: 25.000,-. **Fall**, fekk ikkje støtte i kommunestyret.

12. Grus på bureisingsvegen under føresetnad av at brukarane utfører arbeidet i tråd med søknad. Kr: 30.000,-. (tatt ut av vedtaket, kommunedirektøren ser på inndekking i 2022).

Verbalpunkt (blir lagt til i handlingsdelen av budsjettet) **Samrøystes vedteke**

1. Pandemien har ført til eit stort fråfall i lag og organisasjonar og mange unge slit no med den psykiske helsa. I ein slik ekstremisituasjon må kommunen gjera alt som står i kommunen si makt for å halda idrettsanlegg og andre møteplassar opne og tilgjengelege for frivillige lag og organisasjonar. Dette vil vera eit svært viktig bidrag for å betra folkehelsa i kommunen både fysisk og psykisk. Symjehallen har dei siste åra vore stengt i lange periodar. Dette skuldast både pandemien og planlagde og ikkje planlagde vedlikehaldsoppdrag. Når det gjeld ombyggings- og vedlikehaldsaktivitetane så har desse alltid teke mykje lengre tid enn planlagt og det er heilt uakseptabelt. Det har gått sterkt ut over aktivitetane i symjehallen og har ramma både symjeklubben, skuleelevane i kommunen og borna i Kaland barnehage.

2. Tilsetting av miljøarbeidar ved Årås skule må prioriterast.

3. Det skal gjennomførast kantslått også neste år på alle dei kommunale vegane. I tillegg må gras og anna som veks inn i dei kommunale vegane, skrapast vekk. Begge desse tiltaka er viktige trafikktryggleikstiltak. Når det gjeld skrapinga av vegane, skal dette gjerast med kommunale ressursar.

4. Avtalen med Mastrevik Eiendomsselskap AS må på plass både for flytebryggje, kommunekai og havsportsenteret. Her må det setjast av midlar til reparasjonar på flytebryggja og toaletta på

havsporsenteret. Dette arbeidet må vera sluttført i god tid før sommarsesongen.

5. Ordførar får i oppdrag å gå i drøftingar med aktuelle private utbyggjarar av eldrebustadar på den kommunale tomten i Kalandsfeltet. Husbanken må trekkjast med i planarbeidet.

6. Den ferdigregulerte bustadtomta i Kalandsfeltet skal seljast i 2023. (6 – 8 bueiningar).

7. Kommunen må snarast ta initiativ til eit møte med Helse Bergen for å få fart på arbeidet med ny ambulansestasjon i Austrheim. Her kan AKE AS eller kommunen stå som byggherre.

8. Kommunedirektøren finn ei varig løysing for kunsthuset, i 2023. Kan det byggjast mindre leilegheiter på tomten?

9. DSB peikar på at tre av fire som dør i brann kjem frå ei risikoutsett gruppe – det er menneske som av ulike grunnar har større sannsyn for å forårsaka brann eller har avgrensa evne til å førebyggja, oppdaga, varsle eller sløkkja brann og redde seg sjølv. Kommunen bør i budsjettet for 2023 setja av midlar til å hjelpa menneska i dei utsette gruppene med førebyggjande tiltak og informasjonsarbeid for å hindra alvorlege brannar. Dette må vera eit samarbeidsprosjekt mellom helse og velferd og brannførebyggjande avdeling i NHBR.

10. Det må setjast opp nye informasjonsskilt ved kaiene våre (Leirvåg, Sævrøy og Vardetangen) i samarbeid med Nordhordland Unesco Biosfæreområde. Gamle, utdaterte skilt må fjernast.

11. Motocrossbane ved idrettshallen må flyttast i samarbeid med Austrheim motorsport klubb og Austrheim idrettslag.

12. Lage/oppdatere planar for opparbeiding av uteområda ved skulane, vurdere både klatre-, skate- og sykkelpark.

13. Den prosjekterte universelt utforma turstien ved idrettsparken må inn i handlingsplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. K-sak 94/22 på dagens agenda.

14. VA planen må oppdaterast og kommunestyrevedtaket om vatn til Førland må innarbeidast i planen.

15. «Flytt Til», det må vurderast om me skal etablere ei eiga nettside eller liknande for å trekkja til oss fleire innbyggjarar. Må koplast mot kommunevertar og liknande servicetiltak for folk som vurderer å flytta til kommunen.

16. Nytt venterom med offentleg toalett på Vardetangen i samarbeid med Bergen Hamn AS og Skyss.

17. Det må lagast vedlikehaldsplanar for kommunale bygg, vegar og annan kommunal infrastruktur.

18. Etablere sommarjobbar for ungdom i samarbeid med NAV Fensfjorden. Målet må vera å gje arbeidstrening samt få utført ein del førefallande vedlikehaldsarbeid på kommunale eigedommar.

19. Kommunale kaiar med køyreforbod blir skilta

20. Næringsfond

21. Makstemperatur i kommunale bygg 20 grader vert endra til minimum 20 grader.

22. Det vert jobba med å etablere ei pendlarrute Austrheim – Sløvåg/Skipavika.

Bygdelista sitt framlegg til budsjett 2023:

1. Kr. 500 000 til opprusting av dagens arbeidssenter. **Går ut, må oppfordra eigar AKE til å halda bygget i forsvarleg stand**

2. Kr. 500 000 til opprusting av turstiar med prioritert Hoplandsmarka og Øksnesmarka. **Går ut, er sett av 450.000 til turstiar og det var OK for Bygdelista**

3. Reinhold på Nordliheimen skal framleis liggja under Nordliheimen sitt budsjett. **Dette framlegget fall med 13 mot 4 røyster** (dei som røysta for var Renee Semmingsen (Bygdelista), Monika Thorpe (Ap), Bjørn Inge Håland Dyrkolbotn (Sp), og Gro Kaland (Sp).
4. Midlar til SOR-kurs skal setjast av på Helse og velferd sitt budsjett. **Samrøystes vedteke.**
5. 100% miljørettlearstilling, med krav om minimum bachelorgrad i grunnskulen. **Var allereie lagt inn frå kommunedirektøren.**

Deretter gjorde kommunestyret eit samla vedtak, der dei vedtok kommunedirektørens framlegg med dei tillegga som ligg til vedtaksprotokollen.

Handsaming i kommunestyret:

Kommunedirektørens framlegg til budsjett vart samrøystes vedteke, med kommunedirektørens vedtak, dei tillegg som er gitt i vedtaksprotokollen, og eit samla vedtak deretter for kommunedirektørens framlegg og tillegga.

KS - vedtak:

Austrheim kommunestyre vedtek:

1. Kommunedirektøren sitt framlegg til budsjett 2023 og handlings- og økonomiplan 2023-2026 vert vedteke slik det ligg føre.
2. Investeringsbudsjettet for 2023 sjølvkost er basert på forventa framdrift på tidlegare vedteken VA-plan. Ut frå framdriftsplanen vil Austrheim kommune ta opp 12 millionar kroner i lån i 2023.
3. Det vart teke opp 18,2 millionar kroner i lån til å finansiere investeringar i varige driftsmidlar som (ROP-bustader, digitalisering, elbilar/elbil-ladarar, skuleutbygging og nytt Helse- og omsorgstun).
4. Midlar som var avsett til omsorgsbustader på Kaland i førre økonomiplanperiode vert omdisponert slik at desse midlane vert nytta til finansiering av ROP-bustader.
5. Økonomiplan for 2023-2026 og årsbudsjett for 2023 blir vedteke, jf. Bevilgningsoversikt drift §5-4 og økonomisk oversikt drift §5-6. Årsbudsjettet for 2023 blir vedteke på sum netto driftsrammer for dei ulike hovudområda.
6. Kommunedirektøren vert gjeven fylgjande fullmakter innanfor budsjettet sine rammer (jf. Økonomireglement og kommunen sitt finansreglement):
  - a. Budsjettreguleringar som fylgjer av sentrale og lokale lønnsoppgjer.
  - b. Budsjettreguleringar innanfor sektorane sine rammer.
  - c. Gjennomføre låneopptak av nye lån og refinansiere tidlegare låneopptak. Her under aksept av lånevilkår og underskrift av gjeldsbrev på vegne av kommunen.
  - d. Avgjere oppstart av investeringar finansiert av ubundne fond, og sal av driftsmidlar.
  - e. Fordeling av bevilging til småinvesteringar innafør råma på 100 000,- kr.
  - f. Regulering av teknisk art innanfor drift og finans.(jf. finansreglementet)
7. Kommunedirektøren vert gjeven fullmakt til å "fryse" budsjettpostar og ledige stillingsheimlar, dersom situasjonen skulle tilseie det.
8. Kommunestyret skriv ut eigedomsskatt på nærings eigedom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum jf. eigedomsskattelova (esktl.) § 3 første ledd bokstav d. Eigedomsskattesatsen vert vidareført med 7 promille. Utskrivingsalternativet omfattar også flytande oppdrettsanlegg i sjø, jf. Esktl. § 4 tredje ledd. Takstvedtekter for eigedomsskatt i Austrheim kommune vedtatt i kommunestyret i K-sak 083/17 i møte 14.12.2017, skal gjelde for eigedomsskatteåret 2023, jf. esktl. § 10. Kommunen vil i 2023 skrive ut eigedomsskatt på eigedommar som tidlegare var rekna

som «verk og bruk» på eit «særskilt fastsett grunnlag» med heimel i overgangsregelen til eigedomsskattelova §§ 3 og første ledd. Det særskilde grunnlaget skal i 2023 være lik 2/7 av differansen mellom eigedomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaka av at produksjonsutstyr- og installasjonar ikkje skal reknast med i grunnlaget. Kommunen vil i 2023 skrive ut eigedomsskatt på bygningar og grunnareal så langt desse var omfatta av eigedomsskattegrunnlaget for verk og bruk i 2018, jf. overgangsregelen til eigedomsskattelova §§ 3 og 4 andre ledd. Eigedomsskatten vert skriven i samband med kommunale avgifter. Siste alminnelege taksering i kommunen vart gjennomført i 2018 og 2019.

9. Det vert gjeve ei ramme på kr 868 000,- til kontrollutvalet.
10. Det vert gjeve eit driftstilskot til Austrheim kyrkjelege fellelsråd på kr 3 470 000,-
11. Det vert sett av 100 000,- kroner til dekking av Austrheim sokn sine kostnader med kremasjon av døde med heimeadresse i Austrheim.
12. Skatteøre vert sett lik maksimal sats i samsvar med Stortinget sitt vedtak om kommunalt skatteøre.
13. Godtgjersle til ordførar blir sett til same løn som stortingsrepresentantar og til løn til varaordførar er 9 % av ordførar si løn for 2023. Stortinget sin lønskommisjon gjer årleg framlegg i innstilling om godtgjersle for stortingsrepresentantane og løna til ordførar og varaordførar regulerast per mai 2023 i samsvar med endringar i løn til stortingsrepresentantar.
14. Marginavsetning av innbetalt skattebeløp blir sett til 10 %.
15. Frå 01.01 2023 vil Austrheim kommune tilby fleksible fakturerings- og betalingsterminar for kommunale eigedomsgebyr (vatn og kloakk)

Kundene skal kunne velgje mellom:

- Halvårleg betaling (slik som idag) = 2 betalingsterminar pr år
- Årleg betaling = 1 betalingstermin pr år
- Månadleg betaling = 12 betalingsterminar pr år
- Kvartalsvis betaling = 4 betalingsterminar pr år

16. «Gebyr- og betalingssatsar 2023» vert vedtekne slik dei ligg føre.
17. Det vert oppretta tilskotsordning for frivillige lag og organisasjonar sine bygg på kr 100 000,- Det vert utarbeidd eigne retningslinjer for tildeling. Finansiering gjennom auka skatteanslag.
18. Landbruksfagrådet får tildelt kr 100 000,-. Finansiering gjennom auka skatteanslag. Det skal også i 2023 utarbeidast nye retningslinjer og mandat for landbruksfagrådet. Saka skal leggjast fram før ny kommunestyreperiode.
19. Kommunedirektøren set ned ei arbeidsgruppe med deltaking frå eldreråd og administrasjonen til å sjå nærare på:
  1. Tilpassing av bustader for eldre, det kan vera tilskot til tilrettelegging, råd om korleis ein kan få rimelege lån i Husbanken, og anna rådgjeving.
  2. Tilrettelegging av det sosiale ved å bu heime, med tilbod om å treffa andre slik at ein unngår einsemd.
20. Kommunedirektøren tek øvrige høyringsinnspel med i det vidare arbeidet med handlings- og økonomiplanperioden 2023-2026.

Tilleggspunkt vedtekne av kommunestyret:

Investering

1. Nordliheimen: Nye vindauge, oppgradering av ventilasjonsanlegget, nytt golvbelegg i gangane, røykeskur for pasientar og tak over inngangspartia. Kr: 2 400 000,-. (Finansiert med auka låneopptak)

2. Vegar: Oppgradering av kommunal veg i Bergsvik og på Utkilen. Kr: 1 000 000,-. (Finansiert med auka låneopptak)
3. Vegar: Oppgradering av kommunal veg i Ervikane. Kr: 500 000,-. (Finansiert med auka låneopptak)
4. Idrettsanlegg: Kjøp av ny traktor til idrettsparken. netto kr: 200 000,-. (Finansiert med auka låneopptak)
5. Baløy: Nytt naust for utleige til BHT og etablering av parkeringsplassar for båtlag, BHT og besøkjande. Avtalar om utleige og avgift for båtplassar må på plass før prosjektet vert starta. Kr: 1 500 000,-. (Finansiert med auka låneopptak)
6. Ny flytebryggje i Årvika i samarbeid med Fønnes bygdelag og BOF. Kr: 150 000,-. (Finansiert med auka låneopptak)
7. Toalett ved Solesjøen i samarbeid med Solesjøen grunneigarlag og kanskje BOF. Kr: 300 000,-. (Finansiert med auka låneopptak)
8. Alle løyva for bygging av ROP-bustadar er no på plass. I Austrheim kommune er det ein svært pressa bustadmarknad. Kommunen må av den grunn starta prosjektet med dei tre ROP-bustadane alt i første kvartal 2023.

Drift

1. Den årlege driftsstøtta til Furuli vert vidareført i 2023 og 2024. Kr: 200 000,- (årleg) - Utsett til ny handsaming under revidert budsjett 2023.
2. Sosialstønaden til born som får slik stønad i Austrheim kommune, vert auka med kr 500,- i månaden frå desember i 2022 og ut 2023. - Utsett til ny handsaming under revidert budsjett 2023, eventuelt i ei anna form.

Verbalpunkt (blir lagt til i handlingsdelen av budsjettet)

1. Pandemien har ført til eit stort fråfall i lag og organisasjonar og mange unge slit no med den psykiske helsa. I ein slik ekstremisituasjon må kommunen gjera alt som står i kommunen si makt for å halda idrettsanlegg og andre møteplassar opne og tilgjengelege for frivillige lag og organisasjonar. Dette vil vera eit svært viktig bidrag for å betra folkehelsa i kommunen både fysisk og psykisk. Symjehallen har dei siste åra vore stengt i lange periodar. Dette skuldast både pandemien og planlagde og ikkje planlagde vedlikehaldsoppdrag. Når det gjeld ombyggings- og vedlikehaldsaktivitetane så har desse alltid teke mykje lengre tid enn planlagt og det er heilt uakseptabelt. Det har gått sterkt ut over aktivitetane i symjehallen og har ramma både symjeklubben, skuleelevane i kommunen og borna i Kaland barnehage.
2. Tilsetting av miljøarbeidar ved Årås skule må prioriterast.
3. Det skal gjennomførast kantslått også neste år på alle dei kommunale vegane. I tillegg må gras og anna som veks inn i dei kommunale vegane, skrapast vekk. Begge desse tiltaka er viktige trafikktryggleikstiltak. Når det gjeld skrapinga av vegane, skal dette gjerast med kommunale ressursar.
4. Avtalen med Mastrevik Eiendomsselskap AS må på plass både for flytebryggje, kommunekai og havsportsenteret. Her må det setjast av midlar til reparasjonar på flytebryggja og toaletta på havsportsenteret. Dette arbeidet må vera slutført i god tid før sommarsesongen.
5. Ordførar får i oppdrag å gå i drøftingar med aktuelle private utbyggjarar av eldrebustadar på den kommunale tomten i Kalandsfeltet. Husbanken må trekkjast med i planarbeidet.
6. Den ferdigregulerte bustadtomta i Kalandsfeltet skal seljast i 2023. (6 – 8 bueiningar).
7. Kommunen må snarast ta initiativ til eit møte med Helse Bergen for å få fart på arbeidet med ny ambulansestasjon i Austrheim. Her kan AKE AS eller kommunen stå som byggherre.
8. Kommunedirektøren finn ei varig løysing for kunsthuset, i 2023. Kan det byggjast mindre leilegheiter på tomten?
9. DSB peikar på at tre av fire som dør i brann kjem frå ei risikoutsett gruppe – det er menneske som av ulike grunnar har større sannsyn for å forårsaka brann eller har avgrensa

- evne til å førebyggja, oppdaga, varsla eller sløkkja brann og redde seg sjølv. Kommunen bør i budsjettet for 2023 setja av midlar til å hjelpa menneska i dei utsette gruppene med førebyggjande tiltak og informasjonsarbeid for å hindra alvorlege brannar. Dette må vera eit samarbeidsprosjekt mellom helse og velferd og brannførebyggjande avdeling i NHBR.
10. Det må setjast opp nye informasjonskilt ved kaiene våre (Leirvåg, Sævrøy og Vardetangen) i samarbeid med Nordhordland Unesco Biosfæreområde. Gamle, utdaterte skilt må fjernast.
  11. Motocrossbane ved idrettshallen må flyttast i samarbeid med Austrheim motorsport klubb og Austrheim idrettslag.
  12. Lage/oppdatere planar for opparbeiding av uteområda ved skulane, vurdere både klatre-, skate- og sykkelpark.
  13. Den prosjekterte universelt utforma turstien ved idrettsparken må inn i handlingsplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. K-sak 94/22 på dagens agenda.
  14. VA planen må oppdaterast og kommunestyrevedtaket om vatn til Førland må innarbeidast i planen.
  15. «Flytt Til», det må vurderast om me skal etablere ei eiga nettside eller liknande for å trekkja til oss fleire innbyggjarar. Må koplast mot kommunevertar og liknande servicetiltak for folk som vurderer å flytta til kommunen.
  16. Nytt venterom med offentleg toalett på Vardetangen i samarbeid med Bergen Hamn AS og Skyss.
  17. Det må lagast vedlikehaldsplanar for kommunale bygg, vegar og annan kommunal infrastruktur.
  18. Etablere sommarjobbar for ungdom i samarbeid med NAV Fensfjorden. Målet må vera å gje arbeidstrening samt få utført ein del førefallande vedlikehaldsarbeid på kommunale eigedommar.
  19. Kommunale kaiar med køyreforbod blir skilta
  20. Næringsfond
  21. Makstemperatur i kommunale bygg 20 grader vert endra til minimum 20 grader.
  22. Det vert jobba med å etablere ei pendlarrute Austrheim – Sløvåg/Skipavika.
  23. Midlar til SOR-kurs skal setjast av på Helse og velferd sitt budsjett.

Saksopplysninger:

Bakgrunn

Formannskapet la i møte 03.11.22 kommunedirektøren sitt framlegg til budsjett 2023 og handlings- og økonomiplan for 2023-2026 ut på høyring.

Høyringsfrist vart sett til 25.11.2022. Ungdomsrådet, Eldrerådet og rådet for menneske med nedsett funksjonsevne handsama kommunedirektøren sitt framlegg i møta sine 15.11.2022 og har gjeve høyringssvar.

Innan fristen har følgjande gjeve svar:

- Eldrerådet
- Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne
- SU ved Kaland barnehage
- Styrar ved Kaland barnehage
- Sjukepleiarforbundet

- Austrheim Sokn
- Hjelpepersonell ved Austrheim legekontor
- Fagforbundet Reinhald ved Norliheimen
- Fagforbundet Dagaktivitetsenter
- Ungdomsrådet
- Arbeidsmiljøutvalet (AMU)

Kommunedirektøren har vurdert høyringsvara og tek med seg innspela i det vidare arbeidet.

Kommunedirektøren vil gjer følgjande endringar til framlagt budsjett for 2023

4. *Det vert nedsett eit arbeidsgruppe med deltaking frå Eldrerådet og administrasjonen som får til oppgåve å sjå nærare på.*

- Tilpassing av bustader for eldre, det kan vera tilskot til tilrettelegging, råd om korleis ein kan få rimelege lån i Husbanken, og anna rådgjeving.
- Tilrettelegging av det sosiale ved å bu heime, med tilbod om å treffa andre slik at ein unngår einsemd.
- Eldrerådet merkar seg at andre kommunar har etablert prosjektgrupper som jobbar med "Leve heile livet"-prosjektet, og ønskjer seg ei tilsvarande prosjektgruppe i Austrheim.
- Tilpassing av bustader for eldre, det kan vera tilskot til tilrettelegging, råd om korleis ein kan få rimelege lån i Husbanken, og anna rådgjeving.
- Tilrettelegging av det sosiale ved å bu heime, med tilbod om å treffa andre slik at ein unngår einsemd.
- Eldrerådet merkar seg at andre kommunar har etablert prosjektgrupper som jobbar med "Leve heile livet"-prosjektet, og ønskjer seg ei tilsvarande prosjektgruppe i Austrheim.

1. *Kostnader ved kremasjon*

- Det vert løyvd 100 000 kroner til Austrheim Sokn som skal gå til deira kostnader knyta til dekning av kostnader i samband med kremasjon av avdøde heimehøyrande i Austrheim.
- Det vert løyvd 100 000 kroner til Austrheim Sokn som skal gå til deira kostnader knyta til dekning av kostnader i samband med kremasjon av avdøde heimehøyrande i Austrheim.

3. *Oppretting av tilskotsordning for frivillige lag og organisasjonar sine kulturbygg.*

- Det vert oppretta eigen tilskotsordning på kr 100 000,- til frivillige lag og organsiasjonar sine kulturbygg. Kommunedirektøren utarbeidar retningslinjer for tildelinga.

4. *Landbruksfagsrådet*

- Landbruksfagsrådet vert tildelt kr 100 000,- til disposisjon. Det skal også i 2023 utarbeidast nye retningslinjer og mandat for landbruksfagsrådet. Saka skal leggjast fram før ny kommunestyreperiode.

Verbalinnspela vert teken med i arbeidet med handlings- og økonomiplanperioden 2023-2026.

Nokre merknader:

- Høyringsinnspel frå hjelpepersonell legekantoret og sjukepleiarforbundet. Endringar innan legetenesta vert handtert innanfor rammene gjeven i budsjettet, så her vert det ikkje gjeve auka ramme.
- Sjukepleiarforbundet gjev innspel i høve kompetanse. Dette vert teke med i vidare arbeid.
- Fagforbundet har gjeve merknad til arbeidssenter. Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne har også gjeve innspel om å gje midlar til arbeidssenteret. Kommunedirektøren vurderer å ikkje gje midlar i budsjett for 2023, men må koma attende når ein endeleg har avklara framtidig lokalitet av arbeidssenter. Det må då gjerast mellombels og evt permanent investering for arbeidssenteret.
- Fagforbundet har gjeve innspel i høve flytting av reinhaldstenesta frå Nordliheimen til reinhaldsavdelinga. Kommunedirektøren merkar seg innspelet, men reinhaldet i dag er ikkje i tråd med krav til reinhald for institusjon, og meiner difor at mest tenleg organisering for eit godt kvalitativt reinhald, vert å samlokalisere all reinhald under reinhaldsavdelinga.
- Kaland barnehage ved styrar og SU har gjeve innspel på stramt budsjett. Det er gjeldande for alle einingar. Kommunedirektøren tilrår at ein kjem i framtidig handlings- og økonomiplan med investeringsbehov for oppgradering av uteområda ved skulane og barnehagane våre.

Alle høyringssvara er vedlagt saka.

Midlane til å dekke auka kostnader vert dekkja gjennom at skatteanslaget blir auka med 300 000,- kroner.

Utdrag frå kommunelova.

§ 14-3. Behandling av økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning

«Økonomiplanen for de neste fire årene og årsbudsjettet for det kommande året skal vedtas før årsskiftet. Årsregnskapene og årsberetningene skal vedtas senest seks måneder etter regnskapsårets slutt.

Kvart årsregnskap skal behandles samtidig med tilhørende årsberetning. Vedtaket om årsregnskap skal angi hvordan et eventuelt merforbruk i driftsregnskapet skal dekkes inn.

Formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning. Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak. I kommuner og fylkeskommuner med parlamentarisk styreform innstiller kommunerådet eller fylkesrådet til vedtak.

Innstillinga til økonomiplan og årsbudsjett, med alle forslag til vedtak som foreligger, skal offentliggjøres minst 14 dager før kommunestyret eller fylkestinget behandler den. Dette gjelder ikke for innstillinger om endring i vedtatt økonomiplan eller årsbudsjett.

Økonomiplanen, årsbudsjettet, årsregnskapene, årsberetningene og saksdokumentene fra det innstillende organet skal sendes departementet til orientering. Dette gjelder også revisjonsberetningen og kontrollutvalgets uttalelser til årsregnskapene og årsberetningene.

Departementet kan gi forskrift om frister for disse oversendelsene.»

§ 14-4. Økonomiplan og årsbudsjett

«Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyrets eller fylkestingets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på. De skal også vise utviklingen i kommunens eller fylkeskommunens økonomi og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Vedtaket om årsbudsjett skal angi hvor mye lån som skal tas opp i budsjettåret.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige. Økonomiplanen skal deles inn i en driftsdel og en investeringsdel. Årsbudsjettet skal deles inn i et driftsbudsjett og et investeringsbudsjett og stilles opp på samme måte som økonomiplanen.

Økonomiplanen kan inngå i eller utgjøre kommuneplanens handlingsdel etter plan- og bygningsloven.»

§ 11-1 fjerde ledd. Departementet kan gi forskrift om bevilgningsoversikter, økonomiske oversikter og oversikter over utviklinga i gjeld.

Vurdering

Budsjett og handlings- og økonomiplan for 2023 –2026 blir vedteken på rammenivå og har søkelys på resultat og tenester i langt større grad enn på administrativ organisering av kommunen. Ei viktig målsetjing med budsjettet er også å synleggjere sammenhengen mellom langsiktige mål i kommuneplanen, via budsjett og økonomiplan og ned til dei einskilde tiltak og investeringar. Då vil vi klare å styre utviklinga mot å nå målet som er å gjere Austrheim til ein kommune der det er godt både å bu og å virke i. Endringar på verdsbasis og her heime syner at ei lågare vekst i økonomien gjev grunn for å syne atterhald økonomisk og ikkje vente seg høg vekst i den nasjonale og kommunale økonomien.

Vi har i budsjettet for 2023 teke som føresetnad fylgjande kostnadsauke:

- Løn og prisauken frå 2022 til 2023 blir rekna til 3,7 %. Lønsveksten blir rekna til 4,2 % og utgjer i underkant av 60 % av deflatoren, og den kommunale prisveksten ut frå dette er rekna til om lag 3,0 %

Vi har i dag eit høgt kostnadsnivå som ikkje kan halde fram, då vil vi ikkje kunne ha ein berekraftig økonomi og vi vil ikkje kunne handtere dei tenestene vi kvar dag skal levere. Vi tek no dei små stega mot dei store endringane og det gjer at vi må planleggje ei effektiv, tenleg og god drift for framtida. Vi ser at dei siste åra har kostnadene særskilt innan helse- og velferdstenestene auka monaleg, og vi må innan denne sektoren gjere eit betydeleg arbeid for å omstille, endre og styre tenestene på ein betre måte. Dette er ikkje gjort over natta og krev eit langsiktig arbeid. Det er lagt opp til at 2023 skal særskilt helse- og velferdstenestene gjennomgåast for ei meir kostnadseffektiv tenesteyting, i tillegg til heile organisasjonen. Det er potensiale til å henta inn, arbeida annleis og løyse oppgåvene på ein smartare måte, men meir kostnadseffektivt. Framtida viser færre hender til å løyse dagens og framtidas oppgåver. Det krev at vi må prioritere og ta val.

Vi er inne i ei krevjande tid. Vi har knapt lagt bak oss ein pandemi og vi opplever stor uro internasjonalt med krig i Europa som også påverkar oss nasjonalt og lokalt. Vi buset flyktningar som

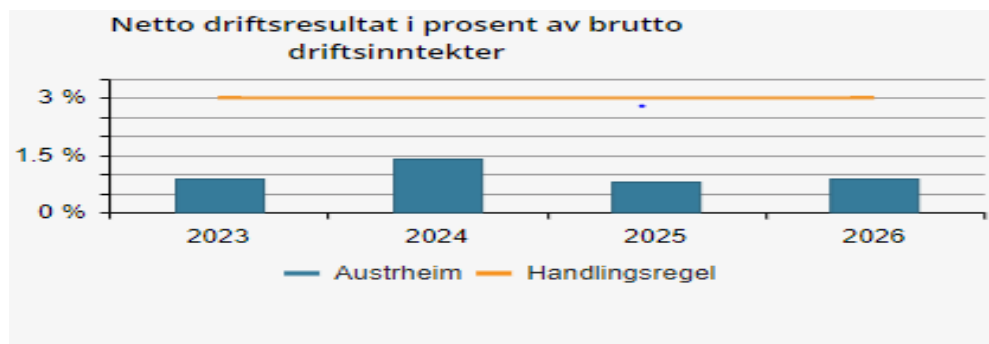
skal få ei god oppleving og integrering i samfunnet og vonleg bli ein god ressurs for oss. Verda rundt oss er i stadig endring og samfunnet rundt oss påverkar oss i kvardagen. Vi opplever at auka energiprisar og auke i rentenivå er sentrale element som påverkar næringslivet, privathushaldningane og Austrheim kommune. Det er også denne hausten lagt ut endringar til inntektssystemet for kommunane som no er på høyring. Dette vil også få påverknad for inntektene våre i framtida. Vi kan ikkje heilt enno seie heilt kva konsekvensar det vil få for oss, men det vil påverka oss i den grad at vi vil få færre ekstraordinære inntekter enn vi har i dag. Vi må rigge budsjettet vårt til å ha eit kostnadsnivå og tenestetilbod uavhengig av ekstraordinære inntekter, som utbytte og Havbruksfond.

Austrheim kommune som tenesteleverandør må levere gode tenester om vi skal vere attraktive som bukommune. Og for å sikre dette må vi ha på plass eit økonomisk handlingsrom slik at ein kan setje inn ressursar og prioritere dersom ein ser at behov endrar seg eller nye kjem til.

Det blir stadig viktigare å forvalte dei ressursane vi har tilgjengeleg til det beste for fellesskapet. Austrheim kommune har ikkje i dag ein robust nok kommuneøkonomi, og vi må endre kostnads- og investeringsnivået vårt slik at vi får eit større handlingsrom i framtida.

I samband med handsaming av nytt økonomireglement har kommunestyret vedteke finansielle måltal og handlingsreglar. Dette er langsiktige mål, men vil og vere utgangspunkt for årleg gjennomgang av budsjett og økonomiplan og vi må ha som mål å nå dei i perioden.

Eit krevjande økonomisk bilete i perioden, gjer at vi ikkje vil nå måltala våre. Det at i ikkje når våre eigne måltal er ikkje berekraftig over tid, slik at i ikkje kjem utanom å jobba med å redusera kostnadane evt. auke inntektene våre.

Økonomiplanperioden og investeringsbehov

Det er i økonomiplanperioden lagt opp til store investeringar. Ombygging av skulane våre til ei ramme på 45 millionar startar i neste månad og vil fullførast innan juni 2023. Vi har fleire prosjekt innan VA. Vi skal byggje ROP-bustader og starte arbeidet med eit nytt helse- og omsorgstun. Det vil vere den største investeringa i perioden og det er planlagt oppstart i 2026. Dette vil føre til at lånegraden og gjelda vår aukar drastisk og vil også føre til auka lånekostnader. Det vil få konsekvensar også for drifta vår og gjer at vi må halde attende på andre store prosjekt og det er ikkje mogleg å gå i gang med fleire større prosjekt enn det som er lagt opp til i planperioden.

Det at vi har gjennomført og gjennomføre store investeringar innan VA med monalege opptak av lån

gjer at gebyra innan sjølvkostområdet VA kjem til å auke gjennom heile økonomiplanperioden.

Det er lagt opp til effektiviseringstiltak i planperioden. Kostnadsnivået vi har i dag, kan ikkje halde fram og det krev omstilling. For alle sektorar må det gjennomgåast og størst potensiale til omstilling ligg innan helse- og velferd. Dei siste tre åra har ein auka ramma med over 11 mill og berre frå 2022 til 2023 ligg det ei auke på nærare 5 mill. Det vert lagt opp til at dette må trekkjast inn i planperioden. Vi må rigga oss for framtida og ha ein langsiktig plan for korleis vi skal løysa framtida sine oppgåver på ein meir effektiv måte.

Eit godt handlingsrom

Austrheim kommune er ein stor tenesteleverandør og må sikre at vi har system som ivaretek utvikling i heile verdikjeda av tenester og som sikrar god flyt av tenesteleveransar på tvers av sektorar, einingar og avdelingar til beste for innbyggjarane i Austrheim. Det handlar om å ta innbyggjarane sitt perspektiv og fokusere på tilhøve som aukar kvalitet i tenestetilbodet. Vi må sikre tilstrekkeleg kompetansetilførsel, tilstrekkeleg kontinuitet, vi må sikre samanheng i tenester, og vi må sikre god samskaping med mottakarane av tenestene, altså innbyggjarane våre.

Reduksjon av sjukefråver og auke i heiltidsstillingar er viktige faktorar for å auke kvalitet i tenestene våre. Heiltidskultur skapar kontinuitet og bidreg og positivt i inkluderings- og likestillingsarbeidet. Dette skal organisasjonen jobbe vidare med i tida framover i godt samarbeid med tillitsvalde og vernetenesta. Ei stor utfordring i åra framfor oss er kampen om arbeidskraft. Som ansvarleg arbeidsgjevar med krav til effektiv tenesteproduksjon må vi sikre kompetente medarbeidarar og leiarar som gjev retning, er støttande, proaktive og legg til rette for samskaping. Inkluderande og utviklande arbeidsmiljø er eit viktig fundament for å oppnå dette.

Framlegget til årsbudsjett og økonomiplan for 2023-2025 vert lagt fram digitalt og gjennom framsiktløysinga. Ein finn framlegget ved å følgja denne lenkja: [Handlings- og økonomiplan 2023-2026 \(appublishframsikt-staging.azurewebsites.net\)](https://appublishframsikt-staging.azurewebsites.net)

Konklusjon

Framlegg til budsjett og handlings- og økonomiplan 2023 – 2026 vert vedteke i tråd med saksframlegget, vedlagte dokument og framlegg til punktvedtak.